

Suomen ulkopolitiikka

Itsenäisyydestä EU:hun
liittymiseen

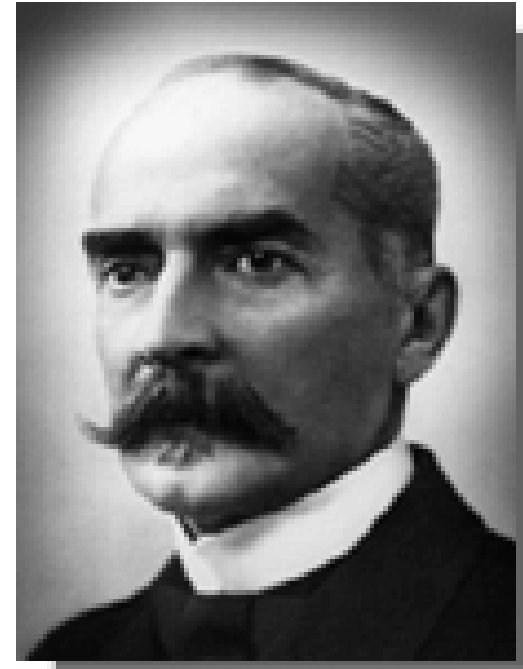
Ensimmäisen maailmansodan jälkeinen tilanne:

- yhtenäinen kehitys hajoamassa
- viisi uutta itsenäistä valtiota
- demokratian läpimurto

Ensimmäinen presidentti (1919-1925)

- Kaarlo Juho Ståhlberg kieltäytyi valtiovierailusta Ruotsiin
- ongelmia virkakautensa aikana:
 - Ahvenanmaan kiista
 - Tarton rauhansopimuksen toteuttaminen
 - Itä-Karjalan kysymys

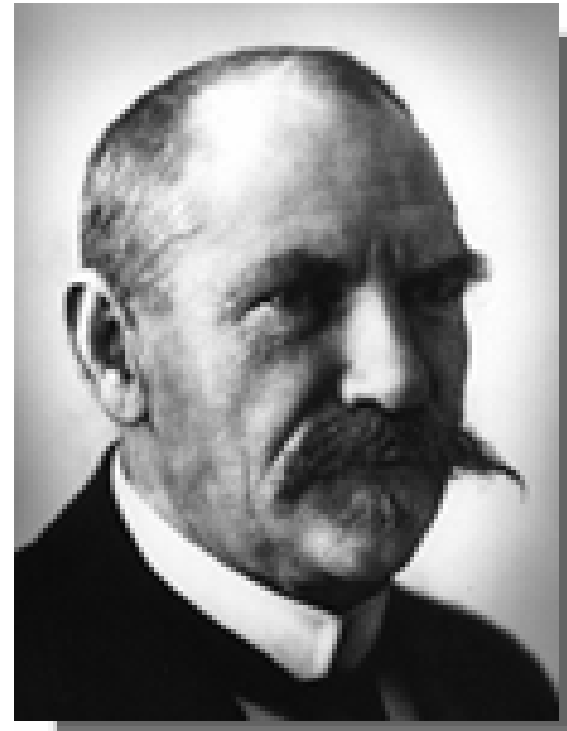
Toinen presidentti (1925-1931)

- Lauri Kristian Relander
- eristäytymisen politiikka
- riippumattomuus
Neuvostoliitosta
- sillanrakentajan rooli
Skandinavian ja Baltian
maiden välillä
- Resander, Reissu-Lasse

Kolmas presidentti (1931-1937)

- Pehr Evind Svinhufvud
- pohjoismaisen yhteistyön tie
- ulkoministerit kehittivät suhteita Ruotsiin

Talvisota ja jatkosota

23.08.1939 Neuvostoliiton ja Saksan ulkoministerit allekirjoittivat hyökkäämättömyyssopimuksen.

30.11.1939 Puna-armeija hyökkäsi Suomeen.

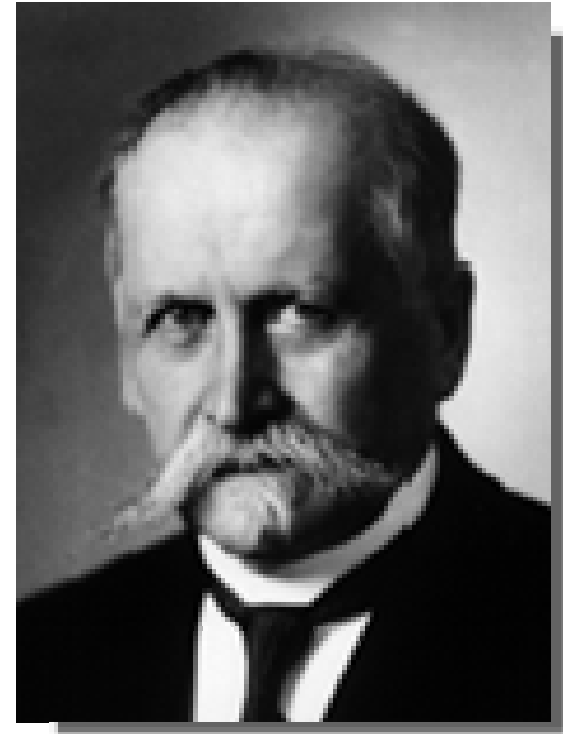
1940, helmikuu Suomen hallitus sai Neuvostoliiton rauhaehdot.

13.03.1940 Rauha allekirjoitettiin Moskovassa (*Moskovan rauha*). Suomalaisia kaatui 24 000 miestä ja 44 000 haavoittui.

1940, kesäkuussa Neuvostoliitto miehitti Baltian maat.

1940, elokuu Suomi salli saksalaisten joukkojen kauttakulun Pohjois-Norjaan.

1940 loppu Kallio vetäytyi tehtävästään terveydellisistä syistä.

Kyösti Kallio
1937-1940

Hyökkäyssota

1940 Pääministeri Risto Ryti valittiin presidentinvaaleissa Kallion virkakauden loppuajaksi presidentiksi.

1940, toukokuu Suomen korkein johto päätti osallistua Hitlerin sotaretkeen.

22.06.1941 Hitlerin joukot aloittivat hyökkäyksen Neuvostoliittoon.

25.06. 1941 Presidentti Ryti totesi radiopuheessa maan olevan sotatilassa Neuvostoliiton kanssa.

1944, heinäkuu Ryti erosi terveydellisin syin. Marsalkka Mannerheim valittiin poikkeuslailla uudeksi presidentiksi.

19.9.1944 Moskovan välirauha

Risto Heikki Ryti
1940-1944

Sodan jälkeen

1945, maaliskuu Järjestettiin eduskuntavaalit.

1946, kevät Mannerheim erosi. Eduskunta valitsi hänen seuraajaksi Juho Kusti Paasikiven.

1946 Suomi osallistui rauhanneuvotteluihin Pariisissa.

1947 Pariisin rauhansopimuksen ratifiointi

1948, huhtikuu Suomi ja Neuvostoliitto allekirjoittivat YYA -rauhansopimuksen.

YYA-sopimus Ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäinen avunantosopimus

1952 Helsingin olympialaiset.

1955, lokakuu Suomi liittyi Pohjoismaiden neuvostoon.

1955, joulukuu Suomesta tuli YK:n jäsen.

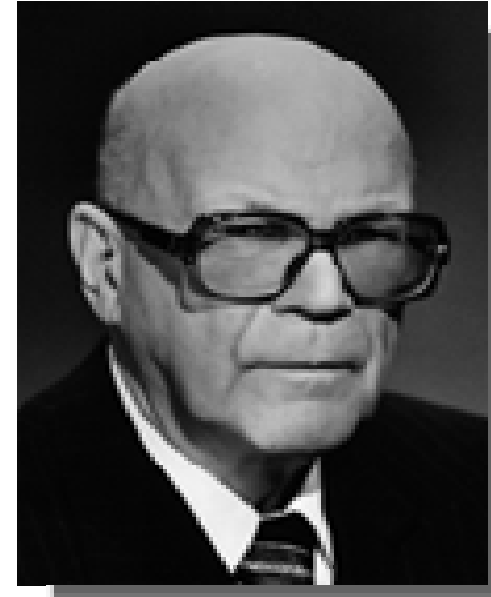
Carl Gustaf Emil Mannerheim
1944-1946

Juho Justus Paasikivi
1946-1956

Urho Kaleva Kekkonen (1956-1981)

- Suomen presidenttinä 25 vuotta
 - Tasavalta vakiinnutti suhteensa itään ja länteen sekä nousi hyvinvointivaltioiden joukkoon

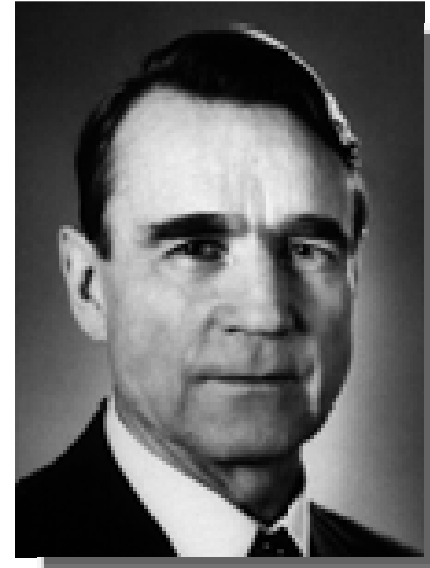
Urho Kekkonen

- 1954 - alettiin puhua “Paasikiven-Kekkosen poliittisesta kurssista”
- 1956 - Kekkosesta tuli Suomen presidentti
- Pysyvä tavoite - sosiaalidemokraattinen eheyttäminen ja integroituminen ulko- ja sisäpolitiikan johtoon
- 1961 - Englannista ja Yhdysvalloista puolueettomuustunnukset

Urho Kekkonen

- 1973 - EEC-sopimus => Suomen kuuluminen läntiseen yhteiskuntaan
- Presidenttinä Kekkonen teki n. 120 ulkomatkaa, joista 35 Neuvostoliittoon

Mauno Henrik Koivisto (1982-1994)

- Filosoiva presidentti
- 1982 - Suomen presidentiksi
- Loistava henkilösuhteiden rakentaja
- Suomi pysyy hyvin informoituna kansainvälisistä kysymyksistä
- 1989 - Neuvostoliitto tunnustaa Suomen puolueettomuuden
- 1995 - Suomi EU:n jäsen

Martti Oiva Kalevi Ahtisaari(1994-2000)

- Kansan tukeutuva presidentti
- Huippudiplomaatti
- 1994 - Ahtisaari - Suomen presidentti
- 2000 - uusi perustuslaki: presidentin tehtävä on “johtaa ulkopolitiikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa”

Suomen jäsennyys EU:ssa

- 1995 - Suomi liittyi EU:hun
- 2000 - uusi perustuslaki: presidentin tehtävä on “johtaa ulkopolitiikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa”

Suomen ulkoministeri Erkki Tuomiojan mielipide

- **EU-jäsenyyttä pelättiin:** kesämökkintonttien joutumista saksalaisiin käsiin ja ulkomaisen työvoiman vyöryä työpaikoillemme
- 1995-2005: EU-varoja sijoitettu suomalaisiin alueohjelmiin **yli 3 miljardia euroa**

Liittymisen jälkeen (Erkki Tuomioja)

- Yritystoiminnan edistäminen
- Elinkeinojen monipuolistaminen
- Osaamisen vahvistaminen ja työvoiman ammattitaidon parantaminen
- Maakuntien mahdollisuudet kansainväliseen yhteistyöhön ovat lisääntyneet

Pohjois-Pohjanma: TE-keskuksen johtaja Leila Helaakoski

- Laaja-alaiset kehittämiss-hankkeet olivat harvinaisia
- Mahdollisuus työskennellä ja opiskella koko unionin alueella!
- Negatiivista maakuntaan vaikutti vain velvollisuus elintarvikeketjun trimmaaminen EU-kuntoon

Keski-Suomi:Yksikön päällikkö Pekka Järvinen

- Maassa oli syvä lama
- Jyväskylä ja Keski-Suomi olivat absoluuttisesti ja suhteellisesti yksi Suomen suurimman rakennemuutoksen kokeneista alueista.

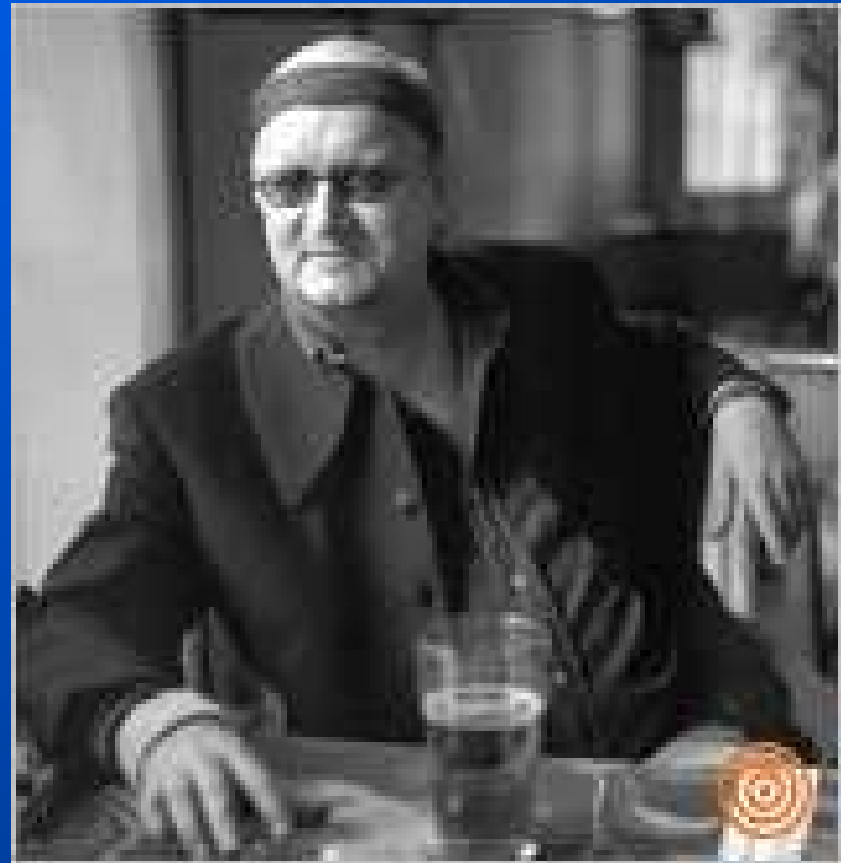
Uusimaa: Helsingin EU-vastaava Maija-Liisa Linkola, oikealla EU- suunnittelija Mirja Eklund

- Nousevat erilaiset kulttuuriprojektit
- Nykyään virkamiehet ovat jo hyvin verkostoituneita

Muusikko ja kirjailija Juice Leskinen

- “Rooman valtakunta tuhoutui laajennuttuaan liikaa, samoin kävi Neuvostoliiton.”

Leena Lehtolainen, kirjailija

- “Tunnen itseni eurooppalaiseksi.”
- “Yhtenäinen ympäristö- ihmisoikeus- ja tasa- arvopolitiikka ovat talouden rinnalla tärkeitä.”

EU uhkauksena:

- EUROOPAN UNIONI MUOTOUTUU DIKTATUURIKSI
- VIHA MAAILMANKAPITALISMIA KOHTAAN PURKAUTUI
- EU:N RAKENTEELLINEN FASISMI TULEE ESILLE
- EU:N SOSIAALITURVAN PURKAMINEN ALKOI SAKSASTA VUONNA 2005.

Asiantuntijat vastaavat

Markus Ojakoski,
Matti Vanhasen avustaja

”Suomen kansainvälisten suhteiden muuttuminen on laaja kysymys, johon ei ole lyhyttä vastausta. Suhteet EU-maihin ovat luonnollisesti vahvistuneet, koska yhteyksiä on enemmän ja voi olla esimerkiksi yhteisiä päämääriä pienten tai pohjoisten maiden tai jonkun muun seikan vuoksi, jolloin yhteydenpitoa on enemmän.”

Asiantuntijat vastaavat

- Mitä mieltä olette EU:sta ja Suomen EU-jäsenyydestä?

Pekka Huhtaniemi: Suhtaudun EU:iin ja sen saavutuksiin positiivisesti.

Klinge Renne: EU on tärkeä ja myönteinen tekijä Euroopan vakauden ja taloudellisen kehityksen kannalta.

2. Miten Suomen kansainväliset suhteet ovat muuttuneet EU:hun liittymisen jälkeen?

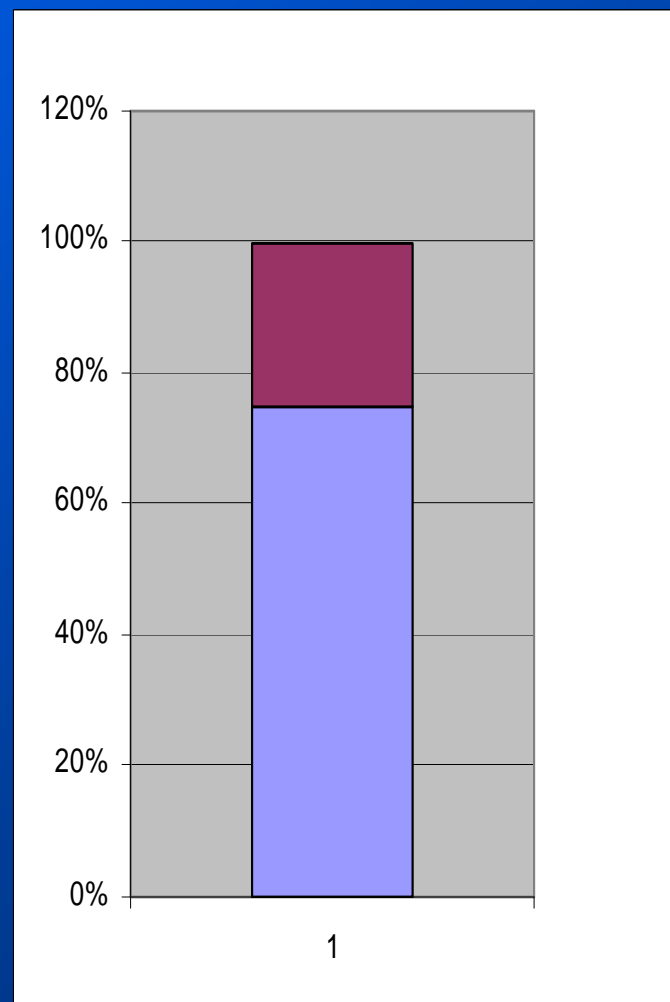
Pekka Huhtaniemi: Suomi toimii nyt maailmassa osana EU:a. Toimipiirimme on laajentunut ja joudumme EU:n myötä reagoimaan koko maailman tapahtumiin.

Klinge Renne: Suomi on EU:n jäsenenä mukana kaikkien EU:ssa päätettävien asioiden valmistelussa ja muotoilussa. Erityisesti silloin, kun Suomi toimii EU:n puheenjohtajamaana (1999, 2006), Suomen kansainvälinen asema muodostuu poikkeuksellisen näkyväksi.

OMA GALLUP: MITEN JYVÄSKYLÄLÄISET VASTASIVAT MIEDÄN KYSYMYKSIIN?

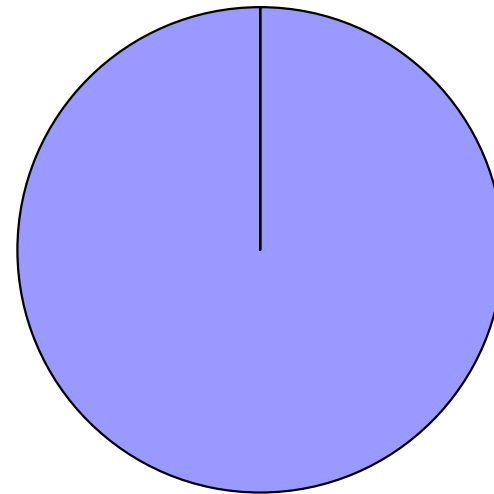
Kuka on Suomen nykyinen ulkoministeri?
(Erkki Tuomioja)

- 75% - Erkki Tuomioja
- 25% - En tiedä

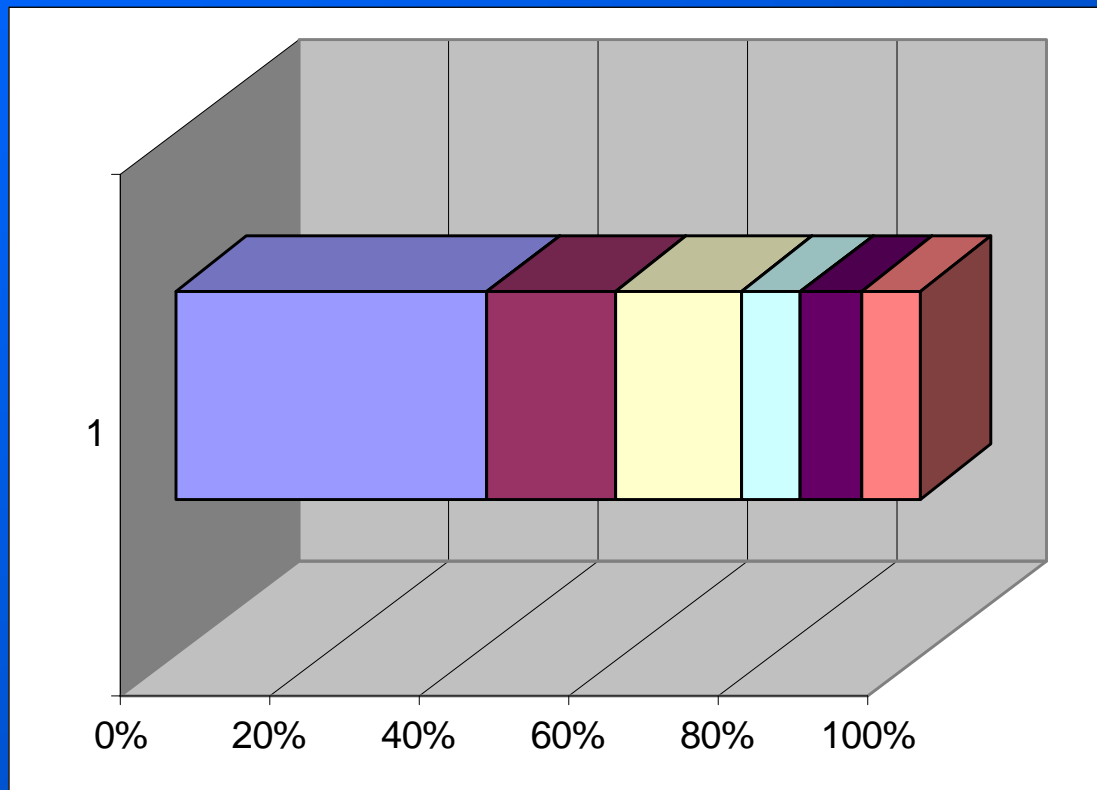

Missä kaupungissa sijaitsee Euroopan unionin pääkonttori? (Brysselissä)

- 100% - Brysselissä
(muun muassa
"Luulen, että
Brysselissä" ja "Apua!
Brysselissä?"")

Kuinka monta jäsenvaltiota on Euroopan unionissa? (25)

42% ➤ 20

17% ➤ 25

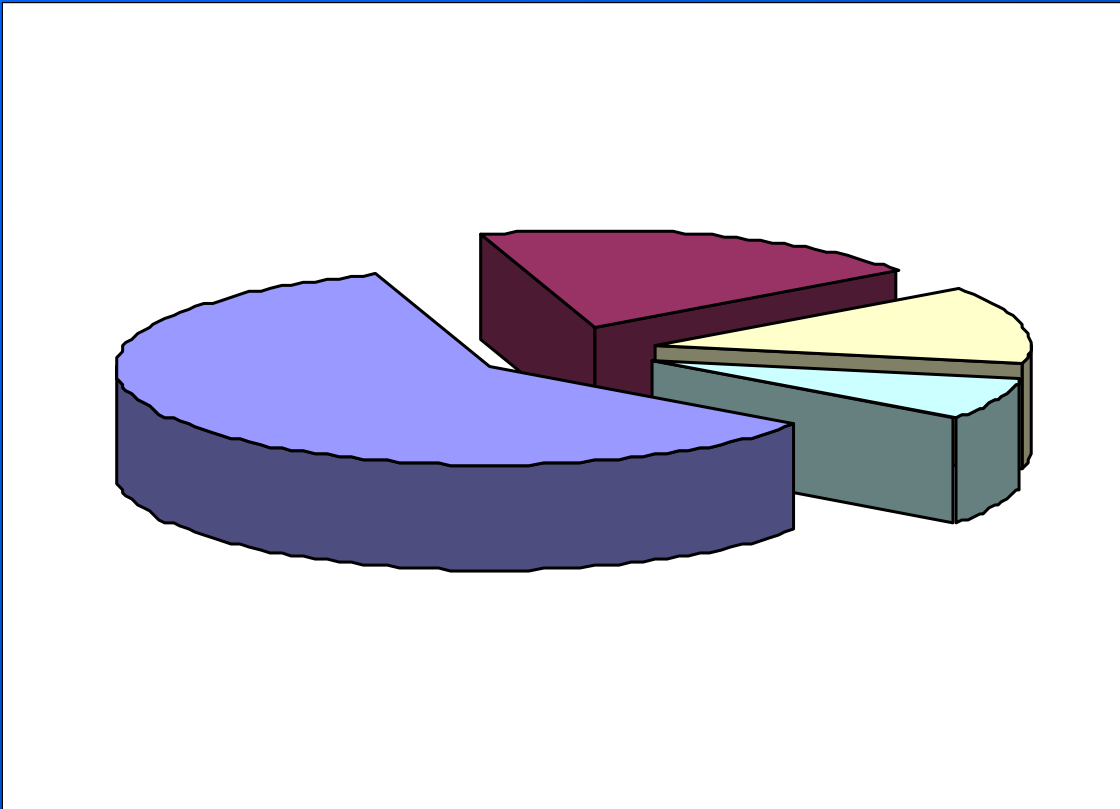
17% ➤ En tiedä

8% ➤ 19

8% ➤ 16

8% ➤ 55

Minkä valtion kanssa Suomella on parhaat kansainväliset suhteet, sinun mielestäsi?

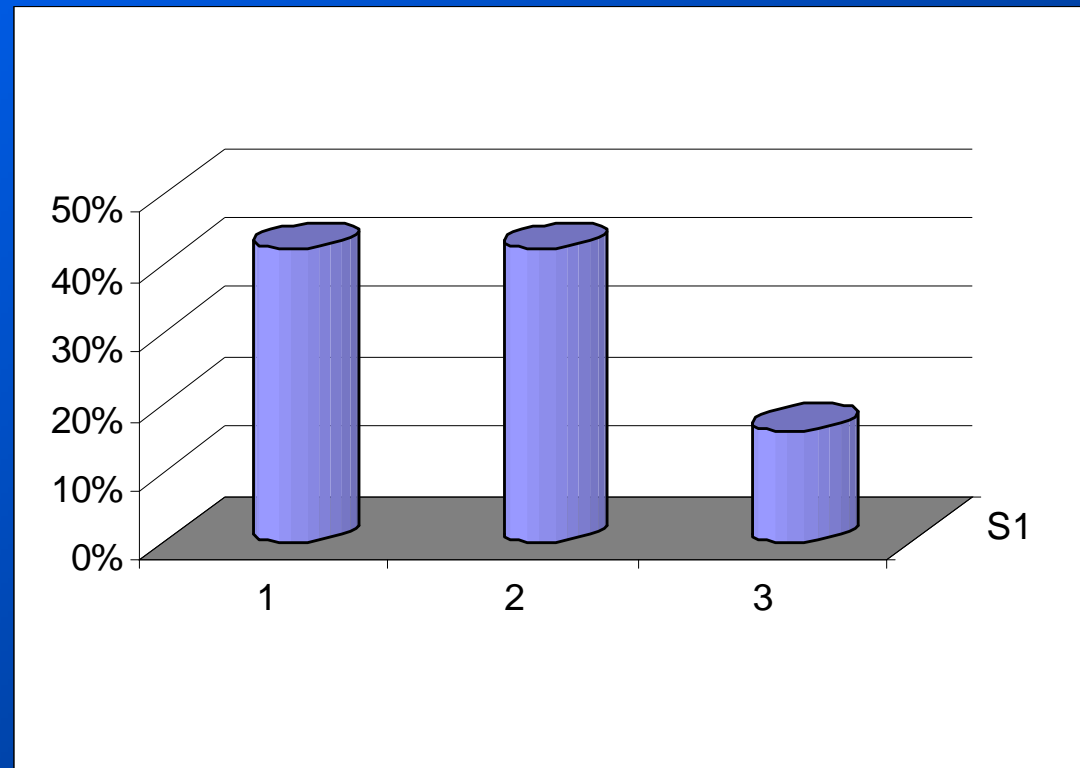
- 60% - Ruotsi
- 20% - Saksa
- 13% - Pohjoismaat
- 7% - Viro

Onko EU-jäsenyys vaikuttanut Suomeen positiivisesti vai negatiivisesti?

42% - Positiivisesti

42% - En voi sanoa
yksiselitteisesti

16% - Negatiivisesti

Vastanneita 12 hkl
(10 opiskelijaa ja 2 opettajaa)
Haastateltujen ikä on 20 – 35 v.

EU-JÄSENYYS:

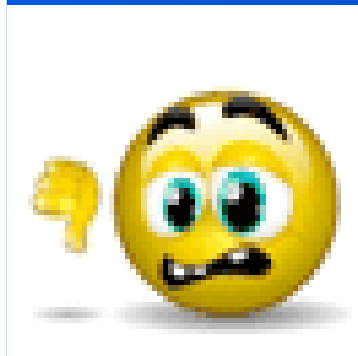
MITÄ POSITIIVISTA ON?

- EU-maiden asukkaiden liikkuvuus on helpottunut huomattavasti
- Kaupankäynti on helpottunut euron myötä
- Suomen kanssakäyminen EU-maiden kanssa sekä Suomen rooli kansainvälisessä politiikassa on parantunut
- Opiskelijoiden on mahdollista suorittaa opinkeluja muissa EU-maissa
- Suomi saa kansainvälistä ja osaavaa työvoimaa
- Suomessa saa nykyään eurooppalaista ruokaa

MITÄ NEGATIIVISTA ON?

- Verot ovat nousseet ja kaikki on kallistunut
- Maatalous kuihtuu ja ihmiset muuttavat kaupunkeihin työn perässä
- Suomalaisuuden sijaan yhä useammin puhutaan eurooppalaisuudesta. Näin koko suomalaisuuden käsite on katoamassa ja samalla kultturi

Lähteet:

http://www.europa.eu.int/abc/index_fi.htm

<http://www.eurooppa-tiedotus.fi/fi>

<http://www.eduskunta.fi/>

